

mihael

KAPELIJNA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DRUGA VAZMENA NEDJELJA

**NAKON OSAM DANA
DOĐE ISUS**

TRAVANJ

Ned. 7. DRUGA VAZMENA NEDJELJA
(bijela -Nedjelja Božjeg Milosrđa)

Pon. 8. BLAGOVIJEST
(Navještenje Gospodinovo)

Uto. 9. Marija Kleofina, Maksim, Demetrije

Sri. 10. Ezekijel; Apolonije; Sunčica

Čet. 11. Stanislav; Stana; Radmila

Pet. 12. Julije; Viktor; Davorka

Sub. 13. Martin I. papa; Ida; Justin

Naslovnica:

Slika preuzeta s: <https://medium.com>

mihael

72024.

Listić Policijske kapelaniјe sv. Mihaela Arkanđela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 7 (597);
Druga uskrnsna nedjelja, 7. travnja 2024.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682;; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805;; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Poziv Uskrsnuloga 3

SLUŽBA RIJEČI

DRUGA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA

Nakon osam dana dođe Isus 4

HOMILIJA

Da vjerujući imate život 8

KATEHEZA

Sv. Toma apostol -
nevjernik koji nas uči vjeri 10

MEDITACIJA

Nemojte biti nevjerni Toma 12

BLAGOVIJEST

ČITANJA

Evo, začet ćeš i roditi sina. 14

HOMILIJA

Gospodine, počni sa mnom! 18

KATEHEZA

Blagovijest ili
Navještenje Gospodinovo 20

MEDITACIJA

Marija - uzor poniznosti 22

KATEHEZA

Mali vjeronaučni leksikon 23

NAŠI POKOJNI

24

Poziv Uskrsnuloga

Isusov grob je prazan, tako su ga žene pronašle. No toga istog dana jedan drugi grob nije se ispraznio uskrsnućem.

Učenici su iza zaključanih vrata, zatvoreni u svojem razočaranju i paralizirani strahom. I upravo tamo, u grobu koji su si učenici iskopali, pojavljuje se Uskrsnuli.

Pokušavam zamisliti njihova lica: radost, nevjeru, iznenađenje. Možda su očekivali Rabijev prijekor, možda su bili u strahu da će s njegova lica pročitati razočaranje zbog nedostatka pokazane hrabrosti, jer ih nije bilo u najtežem trenutku, jer su iznevjerili prijateljstvo. Ali Isus - veliki Isus! - ne dolazi u mržnji: objavljuje mir i daje Duha za otkupljenje grijeha.

Jako mi se sviđa ovaj odlomak: naše zatvorenosti i naši strahovi ne zaustavljaju Uskrsnuloga! Njegovo svjetlo ispunjava našu tamu, njegova je ljubav jača od naših slabosti, njegova nazočnost ispunjava našu samoću! Uskrsnuli dolazi susresti se sa svojim učenicima u njihovim grobovima i poziva ih na promjene, na veliki prijelaz Usksra: od straha do radosti, od groba do ulice, od razočaranja do hrabrosti.

No toga dana Toma nije bio s učenicima i ne vjeruje njihovim riječima. Želi vidjeti i dotaknuti. Prijatelji mi jasno kazuju: »Vidjeli smo Gospodina!« (Iv 20,25), što podsjeća na prvi susret s Isusom: »Našli smo Mesiju!« (Iv 1, 41). Sada učenici znaju da je mesija Gospodin, vidjeli su ga i slušali. Toma također želi doživjeti iskustvo Uskrsnuloga; misli da ima ista prava kao i ostali. No kada se osmoga dana Gospodin ponovno pojavljuje među njima, Toma ne treba dodirnuti rane i staviti prste u rupe od čavala.

Želio bih naglasiti da se susret nevjernog učenika i Uskrsnuloga događa u zajednici, zajedno sa subraćom učenicima. Isus mu ne dolazi privatno, u njegovu kuću. Mjesto susreta je okupljena zajednica. Zajednica - trebam naglasiti - koja je trebala prožvakati svoju prosječnost i boriti se s izdajom jednoga njezinog člana.

Konačni susret s Uskrsnulim ne odvija se u idealnoj i savršenoj zajednici, nego u onoj u kojoj živiš, u onoj s kojom te Gospodin pozvao koračati. Na žalost, mnogi ljudi nastavljaju voljeti zajednicu koju priželjkuju, onu koja ne postoji i koja možda nikada neće postojati. Tko se tako ponaša, čak i ako toga nije svjestan, kako loše služi rastu Božjeg kraljevstva i evanđeoskih obilježja vlastite zajednice.

Hrabro, braćo! Upravo tamo gdje živimo uskrsnuli Gospodin želi nas susresti.

Iskustvo uskrsnulog Gospodina možemo imati s vjeroučiteljima koji nikada nisu zadovoljni, sa župnikom koji zaboravlja dogovore, s preuređnim crkvenjakom, s preglasnom skupinom mladih, s ministrantima koji piju sveto vino u sakristiji (mislili ste da vas neće uloviti!), sa svojom zajednicom, sa svim njezintim slabostima i ljepotama.

Prvo čitanje: Dj 4, 32-35

Jedno srce i jedna duša

Čitanje Djela apostolskih

U mnoštva onih što prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko. Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost. Doista, nitko među njima nije oskudijevao jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće, prodavalii bi ih i utržak donosili i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao.

Riječ Gospodnja

U Djelima apostolskim ima nekoliko tekstova koji sažeto govore o životu prve kršćanske zajednice (2,42-45.47; 4,32-35; 5,12-13).

Odlomak današnjega drugog čitanja jedan je od njih i posebno ističe bratsko zajedništvo u materijalnim dobrima. Slika koju donosi Luka upravo je idealna. Nitko nije u ničemu oskudijevao i svakomu se dijelilo koliko je komu trebalo. To zajedništvo nije bilo plod nekog sporazuma interesnih stranaka, nego je počivalo na vjeri u uskrsnuće Isusa Krista. Oni koji su prigrlili vjeru osjećali su međusobnu unutarnju duhovnu povezanost koja se morala očitovati i na vanjskom području. Tako su svojim životom svima davali svjedočanstvo o uskrsrom Isusu Kristu koji okuplja svoje učenike, kao što pastir okuplja svoje stado i za nj se brine.

Znakovito je da u nastavku svoga spisa Luka nakon ovoga odlomka donosi dva primjera, i to jedan pozitivni, a drugi negativni. Barnaba, koji će poslije postati Pavlov pratilac, primjer je čovjeka koje je sav novac od prodaje njive »postavio pred noge apostolima«, a bračni par, Ananija i Safira, lagali su i utajili dio novca od prodaje imanja te razotkriveni umrli od šoka. Ta drastična scena pokazuje kako je prethodni Lukin opis bio idealna, a ne stvarna slika prve kršćanske zajednice. Činjenica da navodi i pozitivan i negativan primjer svjedoči da je Luka toga svjestan i da ne želi zavarati čitatelja. Međutim, premda prva kršćanska zajednica u stvarnosti nije bila idealna kakva bi trebala biti, to ne umanjuje nego još više potvrđuje činjenicu da se istinsko zajedništvo kršćana utemeljuje samo u vjeri u Isusa Krista, dok zajedništvo zasnovano na nekom drugom temelju prije ili kasnije propada.

Otpjevni psalam: Ps 118, 2-4.16ab-18.22-24

Zahvalujte Gospodinu jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!

Neka rekne dom Izraelov:

„Vječna je ljubav njegova!“

Neka rekne dom Aronov:

„Vječna je ljubav njegova!“

Svi koji se Gospodina boje neka reknu:

„Vječna je ljubav njegova!“

Gurahu me, gurahu da me obore,
ali mi Gospodin pomože.

Gospodin je moja snaga i pjesma,
on mi je spasitelj.

Čuj! Radost i spasenje
odzvanja šatorima pravednika:
Gospodnja se proslavi desnica!

Kamen koji odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni.

Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!

Ovo je dan što ga učini Gospodin:
kličimo i radujmo se njemu!

Psalam 118 više se puta ponavlja u vazmene dane jer poziva na slavljenje Gospodina zbog toga što pravednika izbavlja od smrti.

U kontekstu misnih čitanja ovaj put možemo istaknuti poziv na zajedničko slavljenje Božje ljubavi koji je upućen čitavom Domu Izraelovu, s posebnim isticanjem svećenika (Dom Aronov) kao predvoditelja bogoslužja, da bi se konačno proširio na sve one koji se Boga boje.

Drugo čitanje: 1Iv 5, 1-6

Što je od Boga rođeno,

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Ljubljeni: Tko god vjeruje: »Isus je Krist«, od Boga je rođen. I tko god ljubi roditelja, ljubi i rođenoga. Po ovom znamo da ljubimo djecu Božju: kad Boga ljubimo i zapovijedi njegove vršimo. Jer ljubav je Božja ovo: zapovijedi njegove čuvati. A zapovijedi njegove nisu teške. Jer sve što je od Boga rođeno, pobijeđuje svijet. I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša.

Ta tko to pobijeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji? On, Isus Krist, dođe kroz vodu i krv. Ne samo u vodi nego – u vodi i krvi. I Duh je koji svjedoči jer Duh je istina.

Riječ Gospodnja

Ovaj odlomak kao temelj ljubavi uzima vjeru u Isusa Krista. Vjerovati praktički znači ljubiti Krista, Sina Božjega, a ljubiti njega znači ljubiti Boga. Ta ljubav pak nije samo neko emocionalno stanje nego se očituje u vršenju zapovijedi. Emocije ipak nisu nipošto isključene. Naprotiv, izraz da Božje zapovijedi nisu teške može se razumjeti upravo u tom smislu. Nije teško, nego je upravo slatko izvršavati zapovijedi onoga koga ljubiš.

Ta ljubav, odnosno vjera na kojoj je utemeljena označuje se kao pobjeda svijeta. U Ivanovu rječniku pojам svijet ima konotaciju stvarnosti koja se opire Bogu i njegovim zapovijedima. Snagom ljubavi koja vrši zapovijedi onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji pobijeđuje svijet.

Nadalje Ivan govori o Isusu koji je došao ne samo u vodi i krvi. Voda je povezana sa sakramentom krštenja, a ovdje se odnosi i na samo Isusovo krštenje u vodi Jordana gdje se očitovalo da je on Božji ljubljeni Sin, to jest onaj u kojem Bog ljudima očituje svu svoju ljubav. Krv se pak odnosi na njegovu muku i smrt koja je označila njegovu ljubav do kraja (usp. Iv 13,1).

Duh koji sve to svjedoči jest sam Istina, i kada se to poveže s Iv 14,6 gdje Isus sam za sebe kaže daje Istina, dolazimo do teološkog zaključka o nerazdvojivom jedinstvu ljubavi Oca i Sina i Duha Svetoga.

Evanđelje: Iv 20, 19-31

Nakon osam dana dođe Isus, stane u sredinu i reče: „Mir vama!“

Čitanje svetoga Evanđelja po Ivanu

Kad bî uvečer onoga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: „Mir vama!“ To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: „Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.“ To rekavši, dahne u njih i kaže im: „Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“

Ali Toma zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bijaše s njima kad dođe Isus. Govorili su mu dakle drugi učenici: „Vidjeli smo Gospodina!“ On im odvrati: „Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati.“

I nakon osam dana bijahu njegovi učenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reče: „Mir vama!“ Zatim će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ Reče mu Isus: „Budući da si me video, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoga druga znamenja koja nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu.

Riječ Gospodnja

Evanđeoski odlomak donosi dva Isusova ukazanja u razmaku od osam dana. Najprije se ukazuje učenicima onog »istog dana« kad je uskrsnuo i dok su oni bili »u strahu od Židova.« Isusove su prve riječi: »Mir vama!«. To je njegova konstanta. Već i prije svoje muke, nakon što je učenicima oprao noge, rekao je: »Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem... Neka se ne uznemiruje srce vaše«. Tako on uobičajeni semitski pozdrav šalom pretvara u svoj način djelovanja i u svoj dar učenicima i Crkvi. To je mesijanski mir, te se i u uzburkanim vremenima straha i progona kršćani ne trebaju plašiti. Nakon što im je pokazao svoje ruke i bok, po čemu su ga prepoznali, među učenicima nastaje veselje, no on ih smiruje opet istim riječima: »Mir vama!«. Kristova pobjeda nad smrću jest razlog veselju, ali donosi i odgovornost: »Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas«. To se poslanje događa snagom Duha Svetoga, kojega učenici prema Ivanu primaju već na sam Uskrs, a samo prema Lukinu izyješću to će sa dogoditi na Pedesetnicu, pedeset dana nakon Isusova uskrsnuća. Sa snagom Duha dolazi i božanska moć otpuštanja grijeha dana učenicima.

Druga perikopa današnjeg odlomka sadrži poznati događaj s Tomom Blizancem, do kojeg je došlo sljedeće nedjelje. I tada Isus pozdravlja istim pozdravom, a Tominu nevjeru uklanja pogled na Kristove rane. Kod Tome se budi vjera, te on kliče: »Gospodin moj i Bog moj!«. Ta vjera potiče Isusa da osobito blaženstvo uputi kasnijim kršćanima, čitateljima Evanđelja: »Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!«. Za Ivanovo evanđelje, vjerovati u Isusa, vjerovati u Krista Gospodina, ima i duboko iskustvenu vjernost, pa se to vjerovanje izriče i glagolima »gledati«, »vidjeti«, »motriti«, »upoznati«.

Kršćani su pozvani osobno doživjeti uskrsloga Isusa i predati mu se kao Gospodinu.

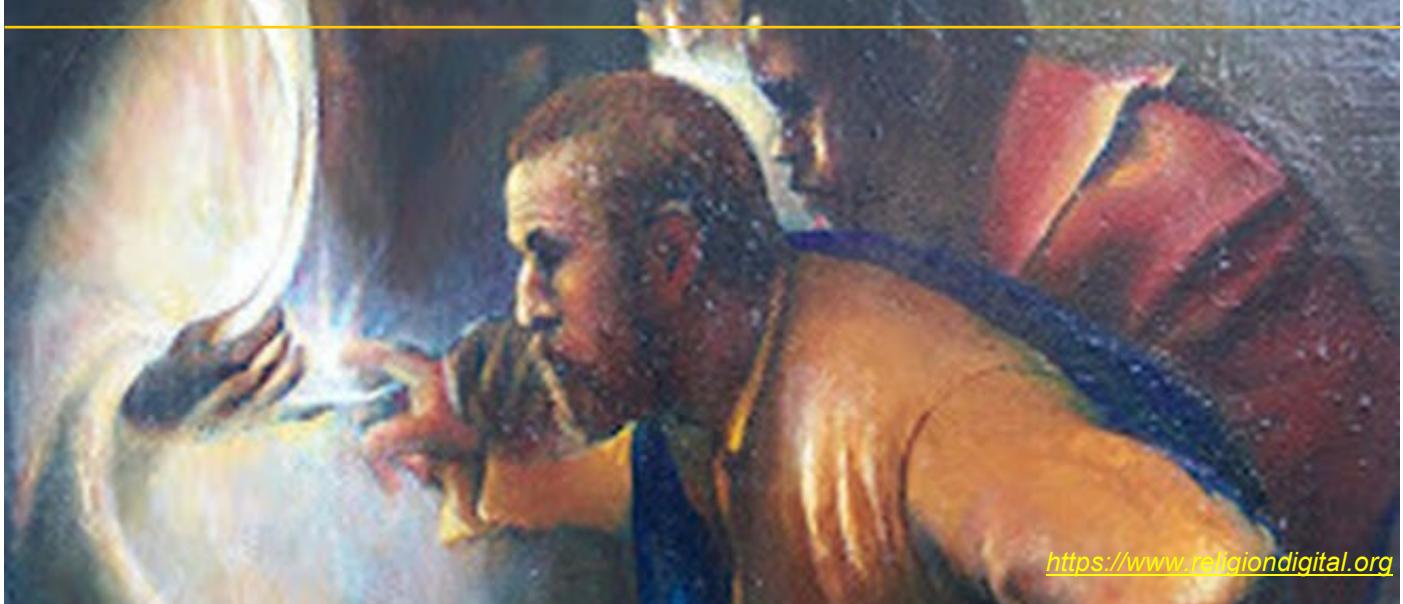
Da vjerujući imate život

Uspjeh nije jedno od Božjih imena. Tako glasi poznata rečenica Martina Bubera. U njoj je izrečena jedna prepoznatljiva crta Božjeg ophođenja prema svijetu. Ukoliko se pitamo pogoda li zaista spomenuta Buberova izjava novozavjetno lice Božjeg Sina, onda je jasno da potpuno odgovara smislu riječi i djela Isusa Krista, da je upravo kroz Isusovo predanje Očevoj volji vidljivo kako i koliko je Bog drugačiji. Sve se to najbolje vidi u trenutcima njegove izloženosti neuspjehu kalvarijskog događaja kako bi pokazao što je u Božjim očima uspjeh. No, u svijetu nadmetanja, bespovredne utrke za profitom, zloupotrebe vlasti, gaženja i gaženih, uspjeh je sve drugo samo ne ono što je smrću posvjedočio Isus. Božji je »uspjeh« očitovan u Isusu Kristu. Do kraja svjedočiti Očevo ljubav prema svijetu imalo je u Isusovu životu za posljedicu neuspjeh neviđenih razmjera. Stoga se kršćani ne mogu oglušiti na taj Božji pristup. Crkvi je to trajni izazov da sve više posvijesti da je potrebno iskreno i dubinsko preispitivanje života u svjetlu Isusa Krista. To pokazuje da je presudno pitanje je li živ duh vjere iz koje se rađa snaga za preoblikovanje sadašnjeg trenutka. Kršćani nisu neki arheolozi vjere koji bi željeli doći do spoznanja o onome što se dogodilo, već u događajima Isusova života crpimo nadahnuće za odnos prema

Bogu i ljudima. To je ono što oduševljava, ali i utire put prema sve većoj odgovornosti da činimo sve što je u našoj moći da i drugi steknu iskustvo ljubavi po kojoj čovjek nadrasta samoga sebe. Istina, od samih je početaka jasno da to uključuje spremnost da zbog ljubavi budemo ranjeni bolnim udarcima neodgovornosti od strane naše braće i sestara.

Nitko među njima nije oskudijevao

Lukino prepoznavanje drugačijeg ophođenja među onima koji »prigrišće vjeru«, ukazuje do koje mjere Božji Duh zadire u živote vjernika. I ovdje bismo mogli reći da se u Djelima apostolskom prepoznaće držanje crkvene zajednice koje bi se moglo ocijeniti kao neuspjeh. Naime, znamo da se razdori među ukućanima najčešće događaju oko diobe dobara. Stoga je vrijedno uočiti odakle jeruzalemskoj Crkvi odvažnost da dijeli dobra po načelu koliko kome treba. To neekonomično načelo ima svoje izvorište u Bogu, jer Bog daje čovjek onoliko spasenja koliko mu je potrebno, a ne koliko djelima zasluzuće. S druge strane, vidljivo je da smo tu danas najranjiviji, da se želimo afirmirati kroz posjedovanje dobara, pa nam često kumuju zakoni tržišnog uspjeha. Ljubiti Boga, što predstavlja naglasak Ivanove poslanice, znači biti spreman ozdravljati svoje potrebe i želje. Upravo se u crkvenim zajednicama mora

<https://www.religiondigital.org>

njegovati »jedno srce i jedna duša«. No, to ide puževim korakom. Na tragu spomenute prakse jeruzalemske zajednice, danas je sve očitije da bez spremnosti srca da se daruje vlastito, nema obnove crkvenog zajedništva. Tek se tu otvara obzorje uspjeha.

Budući da si me video, povjerovao si

Apostola Tomu, bez kojeg bi novozavjetni izvještaji bili osiromašeni, možemo promatrati izdvojeno. Međutim, to bi bio krajnje osiromašen pristup. Potpuniji je pogled na Tomu zahtjevniji, ali i uvelike plodonosniji za život svakoga od nas. Kao prvo, Ivanovo evanđelje kaže da je Toma »jedan od Dvanaestorice«. Smješta ga među izabrane učenika, tj. u prostor jednog povlaštenog rasta. Stoga Tomu treba promatrati kao dionika jednog iskustva koje je obilježilo živote Dvanaestorice. Na taj način Toma je ključ razumijevanja unutarnjih napetosti koje su ključale u srcima Dvanaestorice, a time pomaže i u našem razumijevanju života crkvene zajednice kroz prostor i vrijeme. Budući da Toma nije bio s apostolima na dan uskrsnuća, ostao je uskraćen za osobni susret s Uskrslom. Vraćajući se u zajednicu susreće apostole koji svjedoče da je Isus živ. Ipak, to svjedočanstvo Tomi nije uvjerljivo. S lakoćom prepoznajemo sličnost s našim osobnim lomovima između vjere i

nevjere. Štoviše, u Tomi prepoznajemo model vjernika koji nas poučava o onome što je za svakoga od nas važno. Prvenstveno se to odnosi na Tomino držanje. Toma, znamo, želi vidjeti »na rukama biljeg čavala«. Razumljivo je da želi dokaze, no nakon osam dana, i to u istoj zajednici, Isus mu pokazuje znakove. Kad se cjelovitije zaustavimo nad ovim dijelom, onda je jasno da Tomu mijenja Isusov pristup, a ne njegov izboreni uvid. Nanovo je probuđen. U Tomi se probudilo ono najdublje iz čega se i u nama rađa poklonstveni stav vjere: »Gospodin moj i Bog moj!« Dakle, vjera nije i ne može biti plod dokaza, već dar koji se prima i uzdarje života kojim se odgovara na primljeni dar. U tom se daru nanovo sebe dobiva na jedan neočekivano drugačiji način. Napast da se Bogu pristupi kroz unaprijed zadane kriterije, kao što je to vidljivo kod Tome, vreba i u našim životima. Uskrslog se susreće u crkvenoj zajednici koja je prožeta lomljivim iskustvom vjere i nevjere. Iz posljednjih riječi vidimo da je naglasak na onome: »Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!« Stoga Toma, kojem Isus ide ususret, rasvjetljava naše živote kojima je povjeren vjerovati a da nismo vidjeli. Uz to, Evanđelje nas poučava da ne može postojati osobno iskustvo vjere u Uskrslu a da se to u isto vrijeme ne prelijeva u crkveno zajedništvo.

Sv. Toma apostol - nevjernik koji nas uči vjeri

Toma

Apostolu Tomi potreban je glasnogovornik. Iako upravo on u Ivanovom evanđelju izriče najsvetiju izjavu Novog zavjeta – „Gospodin moj i Bog moj“, prva pomisao koja nam padne na pamet pri spomenu njegova imena je nevjerni Toma. Zaboravljamо kako je, kada je Isus okrenuo lice prema Jeruzalemu, time i svojoj sigurnoj smrti, hrabro odgovorio, rekavši: „Idemo s njime i umrimo s njime“. Njegov ogroman čin vjere u Isusa zasjenilo je njegovo odbijanje vjerovanja (što je puno gore od sumnjanja) ostalim učenicima koji su objavili da su vidjeli Gospodina. „Ako ne vidim na njegovim rukama biljež čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati.“ (Iv 20,25). Toma je odbacio njihova svjedočanstva i odvažno zahtijevao znak.

Svejedno, nevjernici poput Tome mogu biti veliki učitelji ako nas potaknu na preispitivanje vlastite vjere. Nevjerni Toma otkriva tri bitne lekcije o vjeri.

Vjera ne isključuje sumnju

Prvo, Toma nas podsjeća kako vjera ne isključuje sumnju i pitanja, niti isključuje trenutke kada se pitamo je li Bog uistinu s nama, vjeran Svom obećanju. Ponekad se Bog čini dalekim i kao da ne odgovara na naše vapaje kada se suočavamo s tamom, bolešću ili bespomoćnošću kada nam umire draga osoba. Ipak smo pozvani vjerovati usred tih pitanja i nesigurnosti koja nas okružuju. Vjera može dovesti do sigurnosti, premda ne do ugodnih sigurnosti logike i znanstvenih dokaza, već do pouzdanja onog koji vjeruje u Božju riječ. Poistovjećujemo se s ocem iz Evanđelja koji moli s velikom iskrenošću: „Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri!“ (Mk 9,24).

Vjeru primamo kroz zajedništvo

Drugo, Toma nas podsjeća da vjeru primamo u i kroz zajedništvo s roditeljima, prijateljima i s Crkvom. Toma pronalazi vjeru jer se vraća zajednici i vjeruje im dovoljno da se pojavi sljedeće nedjelje. Na kraju, Toma svjedoči činjenici da vjera mora biti ukorijenjena u našem vlastitom iskustvu Boga, u osobnom prihvaćanju Boga i

<https://interruptingthesilence.com>

predanosti Bogu. Ne možemo jednostavno vjerovati jer netko drugi vjeruje. Naša se vjera mora temeljiti na našim osobnim uvjerenjima. Povremeno se možemo osloniti na vjeru drugih koji nas podržavaju i podupiru, ali drugi ne mogu vjerovati umjesto nas. Sami moramo reći svoje vlastito „da“ pozivu vjere koji nam Bog daje.

Vjera je milost

Treće, Toma nas podsjeća kako vjera nije puko slaganje s doktrinama i propozicijama vjere. Toma nije imao određenu formu vjere da je prihvati. Zapravo, apostol Toma nije znao Apostolsko vjerovanje. Toma nije imao pojma da su u Isusu dvije naravi hipostatički združene u jednu osobu. Još nije shvatio kako su tri osobe u jednom Bogu. Deset dana ranije na Posljednjoj večeri, uopće nije bio svjestan da su se kruh i vino preobrazili u tijelo i krv Kristovu. Toma bi podbacio pri rješavanju jednostavnog ispita iz katekizma..

Iako je od životne važnosti da vjerujemo kako su određene doktrine istinite, Toma nam ipak dramatično prikazuje kako prvo moramo vjerovati u Boga, Boga koji se otkriva u Isusu. Tomina vjera je bila osobna reakcija, milosno predanje uskrslom Isusu kao njegovom Gospodinu i Spasitelju i priznanje da je Isus govorio istinu kada je rekao:

*„Nitko mi ga (život) ne oduzima,
nego ja ga sam od sebe polažem.
Vlast imam položiti ga,
vlast imam opet uzeti ga.
Tu zapovijed primih od Oca svoga.“*

(Iv 10,18).

Kao što je slikovito opisano u Evanđelju po Ivanu, Toma je vjera bila izraz odanosti, vjernosti i predanja Isusu, radikalno djelo povjerenja i osobne predanosti Isusu i Isusov poziv za nov život. Toma nas podsjeća da, na kraju krajeva, vjerujemo jer znamo da smo voljeni. Vjerujemo u Onoga koji nas voli.

Kada dođemo u situaciju da se možemo poistovjetiti s Tominim sumnjama, odvažno zamolimo Isusa neka nam se otkrije. Ako se, poput Tome, nađemo izolirani od zajednice vjernika i drugima zavidimo na njihovoj vjeri koja nam se čini snažnom i nepokolebljivom, moglo bi nam se dogoditi da oklijevamo osloniti se na riječi drugih koji nas pokušavaju ohrabriti u vjeri. Tada bi nas Toma mogao uvjeriti u naše sumnje. No, isto tako, mogao bi nas izazvati da produbimo svoju vjeru, pouzdamo se i predamo Kristu, čak i ako Ga ne vidimo.

Ono što Tomina sumnja i vjera poučava, može pročistiti i obogatiti našu vlastitu vjeru. Može i povući pitanja o tome kako bismo najbolje mogli prenijeti svoju vjeru na druge, kako najbolje poučavati vjeru i druge

Nemojte biti nevjerni Toma

približavati vjeri. Kako možemo istovremeno potaknuti tuđa srca i tuđe umove? Kako možemo druge voditi da se susretnu s Isusom na intiman način koji potiče naše pouzdanje i predanje, a ne samo privrženost i intelektualni pristanak.

Toma se susreo s Isusom licem u lice

Evangelje nam ne govori je li Toma uistinu stavio prste u Isusova rane ili je li taknuo Njegovo tijelo, ali znamo da se susreo s Isusom licem u lice. Time je čuo poziv vjere i pronašao snagu vjerovati i živjeti vjeru kao apostol i mučenik. I mi smo pozvani susresti se s Gospodinom licem u lice u riječima, sakramantu i zajednici te u siromašnima i potrebitima. Krist je uvijek usred nas i poziva nas da Ga dotaknemo i povjerujemo.

Puno puta čujem od ljudi iskrenu muku u pogledu njihova vjerovanja.

Svi smo mi zaraženi virusom racionalizma i empirizma. Nekako nam je prihvatljivo sve ono što možemo svojim osjetilima doseći i svojim razumom dokučiti. Drugo kao da spada u određenu apstrakciju, vrlo lako odluta u mitologiju, u legendu, u priče. Tako je to često i u običnom pučkom izražavanju. Ljudi se usude reći da bi povjerovali u Boga kad bi ga vidjeli. Po logici stvari tada više ne bi ni trebali vjerovati jer vide. Ali, nije uvijek logika najjača strana nas običnih smrtnika.

Jednom davno na dan jedinstvenog Uskrsa, kad se Isus objavio svojim učenicima kao uskrsnuli Gospodin, Tome apostola nije u tom času bilo s njima. Bio je negdje izvan zajednice. Kad su mu prijatelji govorili da su vidjeli Gospodina, da je uskrsnuo, nije mogao, nije htio vjerovati. Tražio je dokaze. Istom kad on bude stavio prste u mjesto od čavala na Isusovim pribijenim rukama, kad bude dotaknuo onu ranu koju je vojnik napravio kopljem na Isusovim prsimu, on će povjerovati. Apsurdan neki zahtjev. Tomu još i danas nazivamo upravo po tome da je nevjerni. I ukazao se Isus opet u zajednici apostola, ali sada je tu bio i Toma. I Isus mu se obraća tražeći da zaista učini ono što je zahtjevao. Teško je reći kako se morao Toma u tom času

osjećati. Zapravo ni ne piše da li je Toma doista opipao Isusove rane. On pada pred Isusa i priznaje svečano: 'Gospodin moj i Bog moj!' Od Isusa dobiva ukor: 'Jer si me video, povjerovao si; blago onima koji ne vidješe a vjeruju!'

Tajna nevjernog Tome nije toliko što je bio u sumnji, u nedoumici u odnosu na stvarnost Krista uskrsnuloga. O tome prije iskustva susreta s Isusom i drugi su apostoli bili u mraku. Nitko to nije očekivao, nitko o tome nije ništa ni slutio. Prava tajna nevjere u apostola Tome zapravo je u tome što on nije vjerovao svojim prijateljima, svojoj braći. S njima je bio dugo u zajedništvu. Mogao im je vjerovati da mu govore istinu. Ali on traži svoje dokaze. I danas se vjera Crkve u Isusovo uskrsnuće temelji na svjedočanstvu apostola. I danas mi vjernici ispovijedamo "apostolsko vjerovanje".

Mnogi bi vjernici i danas možda htjeli vidjeti Isusa. Neki mistici tvrde da su ga vidjeli; neki su ga i čuli; svakako su mnogi nešto doživjeli. Nikad ne možemo do kraja znati što se to u takvim slučajevima dogodilo. Imam povjerenja u njihovo subjektivno svjedočanstvo. Ipak Isus ponavlja da je bolje ovako. Na ovom svijetu, u ovim našim uvjetima možemo ga vjerovati, prepoznavati samo u znakovima i tako ga osjećati kao živog i uskrsnulog Gospodina Isusa. Gledanje je rezervirano

za nebo. Tada će i svaki čovjek imati nove mogućnosti komunikacije i bit će sposoban "vidjeti" na nebeski način pravu stvarnost.

Ovdje nam je vjerovati. Vjerujem svjedocima vjere, vjerujem apostolima. Vjerujem jednako tako i kad mi prijatelj tvrdi da me poštuje i voli. Vjerujem Crkvu stoljeća i tisućljeća jer bez te tvrde stijene ni Crkve po slabim ljudima više ne bi bilo. Isus je uskrsnuo od mrtvih. Po radosti i nadi koja je u meni i ja osjećam snagu da mogu biti svjedok te divne novosti. Divan je pravoslavni uskrsni pozdrav koji reflektira zapravo apostolsku komunikaciju radosnih iskustava: Hristos voskrese – vaistinu voskrese! Krist je uskrsnuo, uistinu je uskrsnuo!

Prvo čitanje: Iz 7, 10-14

Evo, djevica će začeti!

Čitanje Knjige proroka Izajije

U one dane:

Gospodin progovori Ahazu i reče mu: "Zaišti od Gospodina, Boga svoga, znak za sebe iz dubine Podzemlja ili gore iz visina." Ali Ahaz odgovori: "Ne, neću iskati i neću iskušavati Gospodina." Tada reče Izajija:

"Čujte, dome Davidov:

Zar vam je malo dodijavati ljudima

pa i Bogu mom dodijavate! Zato, sam će vam Gospodin dati znak:

Evo, djevica će začeti i roditi sina

i nadjenut će mu ime Emanuel,

S nama Bog!"

Riječ Gospodnja.

Proroštvo o Emanuelu smješteno je u povjesni kontekst siro-efrajimskog rata oko 730. god. pr. Kr. Aramski kralj Rason i izraelski kralj Pekah htjeli su s judejskim kraljem Ahazom sklopiti savez protiv Asirije. Kako im se Ahaz nije htio pridružiti, jer je bio sklon Asiriji, Rason i Pekah su zavojštili protiv njega (usp. Iz 7,1).

Teološki problem koje se pojavio u tom političkom kontekstu, jest taj što se Ahaz, koji sjedi na Davidovu prijestolju, u svojim odlukama i stavovima ne savjetuje s Bogom. Štoviše, iz drugih biblijskih tekstova znademo da je ovaj kralj bio toliko odlutao od pravoga Boga daje čak svog vlastitog sina »proveo kroz oganj« (2 Kr 16,3; 2 Ljet 28,3), tj. prinio kao žrtvu po običaju krivobožačkih naroda, a usto je »u svakom pojedinom judejskom gradu podigao uzvišice da kadi tuđim bogovima« (2 Ljet 28,25). U tom kontekstu Bog koji sam nudi Ahazu znak primjer je njegove bezuvjetne naklonosti Davidovu prijestolju. No, Ahaz odbija i Božji znak. Rečenica: »Ne, neću iskati i iskušavati Gospodina« (r. 12b) na prvi pogled može zvučati pobožno, jer je traženje znaka često znak sumnje i nevjericе. Međutim, u ovom slučaju odbijanje znaka koji Bog daje označuje odbijanje suradnje s Bogom. Ahaz je tako naoko pobožnom rečenicom zapravo potvrdio svoju tvrdokornost.

Bog ipak daje znak kojega proglašava prorok Izajija. To je rođenje djeteta simbolična imena - Emanuel, što znači Bog s nama, i to od djevice kojoj se u ovom tekstu ime ne navodi. Puno se raspravlja o identitetu toga djeteta i njegove majke, kao i činjenici da se izvorna hebrejska riječ alma ne mora nužno odnositi na djevicu, nego općenito na mladu ženu. Ipak, Ahazovo odbijanje znaka i činjenica da Bog znak ipak daje, dopušta nam interpretaciju u smislu da je rođenje Emanuela čin izravnog Božjeg zahvata koji ne ovisi o čovjeku - muškarцу.

Stoga je značenje ovoga proroštva nadišlo svoj povjesni kontekst, te se u Novom zavjetu, točnije u Evanđelju po Mateju, njegovo konačno ispunjenje otkriva u Isusu iz Nazareta začetom po Duhu Svetome i rođenom od Djevice Marije (usp. Mt 1,18-24). U njemu je Bog došao da bi bio s nama na najbliži mogući način - to jest samim utjelovljenjem.

Otpjevni psalam: Ps Ps 40, 7-11

Evo dolazim, Gospodine, vršiti volju tvoju

Žrtva i prinos ne mile ti se,
nego si mi uši otvorio;
paljenica ni okajnica ne tražiš.

“Tada rekoh: “Evo dolazim!
U svitku knjige piše za mene:
Milje mi je, Bože moj, vršiti volju tvoju,
Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim.”

Pravdu ču naviještati u velikom zboru
i usta svojih zatvoriti neću,
Gospodine, sve ti je znano.

Tvoju pravdu neću kriti u srcu,
kazivat ču vjernost tvoju i tvoj spas.
Tajit neću dobrote tvoje
ni tvoje vjernosti velikoj skupštini.

Temeljna misao odabranih redaka Psalma 40 jest veza hramske liturgije sa životom. U tom smislu ovaj psalam ide uz bok proročkih kritika licemjernog bogoslužja. Naime, premda je u Starom zavjetu sam Bog dao Zakon koji sadrži bogoslužne propise, koje treba rigorozno poštivati, liturgija nije samo ceremonija koja bi imala smisla u samoj sebi. To psalmist izriče u najekstremnijem obliku dotle da kaže kako se Bogu žrtve i prinosi ne mile, niti on traži paljenica i okajnica. Ono što je Bogu milo jest poslušnost njegovu glasu i vršenje njegove volje.

Drugo čitanje: Heb 10, 4-10

U svitku knjige piše za mene: "Vršiti, Bože, volju tvoju!"

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo!

Krv bikova i jaraca nikako ne može odnijeti grijeha.

Zato Krist ulazeći u svijet veli:

Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio;
paljenice i okajnice ne sviđaju ti se.

Tada rekoh: "Evo dolazim!"

U svitku knjige piše za mene: "Vršiti, Bože, volju tvoju!"

Pošto gore reče:

Žrtve i prinosi, paljenice i okajnice

- koje se po Zakonu prinose -

ne mile ti se i ne sviđaju, veli zatim:

Evo dolazim vršiti volju tvoju!

Dokida prvo da uspostavi drugo. U toj smo volji posvećeni

prinosom tijela Isusa Krista

jednom zauvijek.

Riječ Gospodnja

U ovom odlomku iz Poslanice Hebrejima nalazimo citat iz Psalma 40 kojega smo imali u otpjevnom psalmu. Odmah se ipak primijeti jedna razlika u tekstu. Dok u Ps 40,7 stoji »Nisu ti mile ni žrtve ni prinosi, nego si mi uši otvorio«, što je doslovni prijevod hebrejskog teksta, u Heb 10,5 čitamo: »Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio«. Ta razlika postoji zato jer se pisac Poslanice Hebrejima koristio grčkom Biblijom, Septuagintom, u kojoj se nalazi ta tekstualna varijacija.

I jedan i drugi tekst dobro se uklapaju u temeljni smisao samoga Psalma, koji upućuje na to da se bogoslužje ne smije svoditi samo na hramske obrede nego se ono odnosi na čitav život po Božjem zakonu. U kontekstu Poslanice Hebrejima riječ 'tijelo' ipak izričitije od riječi 'uho' smjera na otajstvo Kristova utjelovljenja, koje Poslanica naziva njegovim ulaskom u svijet. U interpretaciji Kristova otajstva Poslanica Hebrejima ponavljviše se usredotočuje na njegovu muku, smrt i uskrsnuće, jer je to dovršen njegov žrtveni prinos u kojem je prinio samoga sebe. Međutim, ovaj odlomak ističe kako je taj dovršeni prinos započeo već u trenutku njegova tjelesnog začeća.

Evanđelje: Lk 1, 26-38

Evo, začet ćeš i roditi sina

Čitanje svetoga Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!"

Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče:

"Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja."

Nato će Marija anđelu:

"Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?"

Anđeo joj odgovori:

"Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. I Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji.

A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj zače sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!"

Nato Marija reče:

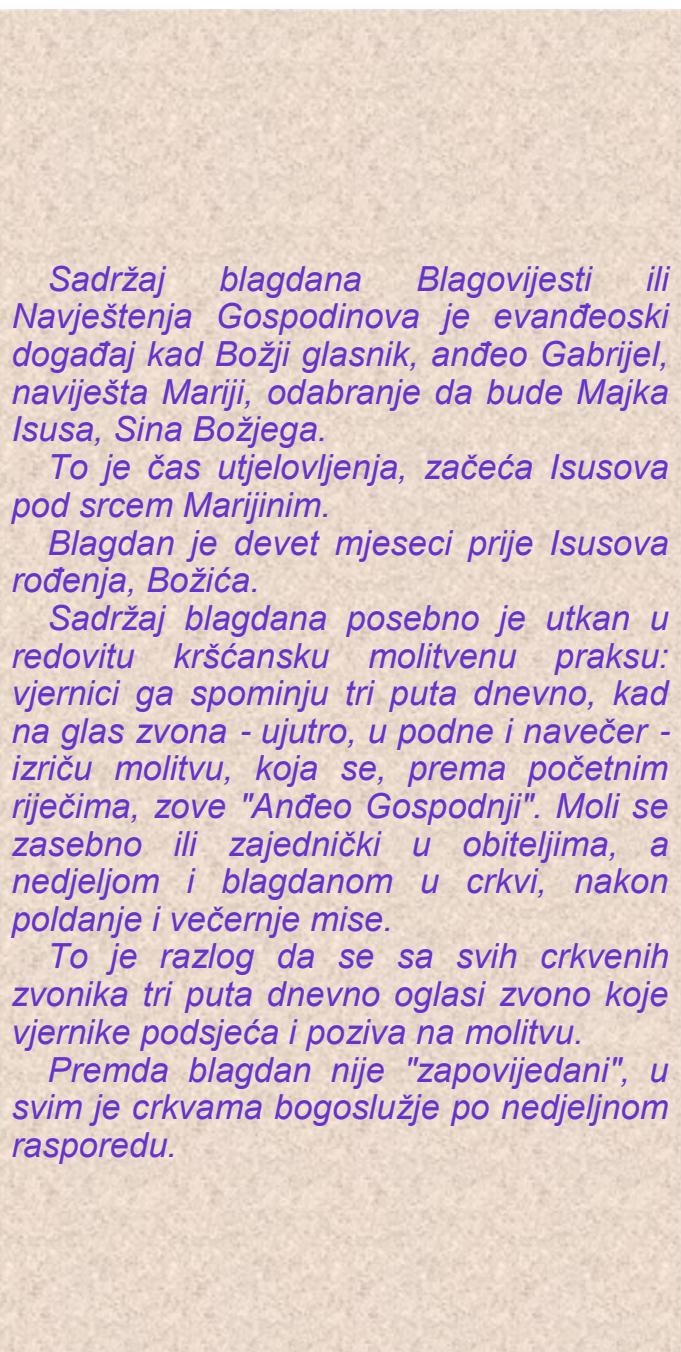
"Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!"

I anđeo otide od nje.

Riječ Gospodnja

U poznatom evanđeoskom odlomku anđeo Gabriel pozdravlja Mariju riječima: »Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!«. Ne treba ispustiti iz vida da ovaj pozdrav, koji će ući i u bogoslužje Crkve kao redoviti pozdrav što ga predsjedatelj upućuje okupljenom narodu, na neki način prevodi i prilagođuje ono ime sina iz Knjige Izajijine - Immanuel - Bog s nama. Koliko je to bio neočekivan pozdrav, svjedoči i Marijina smetenost. U riječima anđela Gabriela prisutna je kristologija koja objašnjava pravi Isusov značaj. Obilato su tu rabljeni starozavjetni citati i aluzije na tekstove koji navješčuju rođenje sina. Više nego na tekst iz proroka Izajije, ove riječi podsjećaju na obećanje što ga je Bog dao Davidu o potomstvu koje će kraljevati zauvijek. Usto, tolika prisutnost Starog zavjeta u ovih nekoliko redaka govori o činjenici da je Bog vjeran svojim obećanjima i da je utjelovljenje Isusa Krista početak njihovih ostvarivanja. Marija traži dodatno objašnjenje kako će se to dogoditi. Ona je djevica (grč. parthenos), što je tripot ponovljeno u ovom odlomku. Anđeo objašnjava Mariji da će se to dogoditi snagom Duha Svetoga, a kao znak pruža joj primjer njezine rođakinje Elizabete. Anđelov je zaključak: »Ta Bogu ništa nije nemoguće!«, što odgovara riječima koje prate Sarino začeće u njezinoj starosti. Tako je u Utjelovljenju neprestano prisutan Stari zavjet. Sva je dosadašnja povijest spasenja stremila prema ovom trenutku, ovaj je trenutak navještala i iščekivala, a čitav Stari zavjet govori o Kristu, baš kao što će to i sam uskrsli Krist reći učenicima na putu u Emaus na kraju Evanđelja, tumačeći im što »u svim Pismima ima o njemu«. Svest o Božjoj svemoći omogućuje Mariji, a i drugima prihvatanje njegova poziva.

Gospodine, počni sa mnom!

Sadržaj blagdana Blagovijesti ili Navještenja Gospodinova je evanđeoski događaj kad Božji glasnik, anđeo Gabrijel, naviješta Mariji, odabranje da bude Majka Isusa, Sina Božjega.

To je čas utjelovljenja, začeća Isusova pod srcem Marijinim.

Blagdan je devet mjeseci prije Isusova rođenja, Božića.

Sadržaj blagdana posebno je utkan u redovitu kršćansku molitvenu praksu: vjernici ga spominju tri puta dnevno, kad na glas zvona - ujutro, u podne i navečer - izriču molitvu, koja se, prema početnim riječima, zove "Anđeo Gospodnji". Moli se zasebno ili zajednički u obiteljima, a nedjeljom i blagdanom u crkvi, nakon poldanje i večernje mise.

To je razlog da se sa svih crkvenih zvonika tri puta dnevno oglasi zvono koje vjernike podsjeća i poziva na molitvu.

Premda blagdan nije "zapovijedani", u svim je crkvama bogoslužje po nedjeljnog rasporedu.

Kad Marija kaže "da" Božjemu planu, mijenjaju se ere. Od tada Božji glas prolazi kroz stoljeća i traži ljudi na koje će skočiti njegova iskra, kao na Mariju. „Navještenje Gospodnje“ temeljna je zadaća Crkve i svakog pojedinog kršćanina. Međutim, suočavajući se s činjenicom da su crkve sve više prazne, u svojim se zajednicama često više pitamo što će biti, nego li kako bi trebalo biti. A trebali bismo, poput Marije, biti budni na Božji zov, dopustiti mu da nas pogodi, dati mu odgovor i za nj se zauzimati. Odluka za Boga ne čini život lakšim. Put na koji nas Bog vodi jednak je neizvjestan kao i Marijin put. No ako u svom životu dadem prostora Bogu i njegovoj inicijativi, i sam mogu postati inovativan i razviti osjećaj za ono što je bitno za naviještanje Gospodina u našemu vremenu. - „Gospodine, probudi svoju Crkvu, a počni sa mnom. Gospodine, gradi svoju zajednicu, a počni sa mnom. Gospodine, daj da na svu zemlju dođe tvoj mir, a počni sa mnom. Gospodine, donesi svoju ljubav i pravednost svim ljudima, a počni sa mnom“ (molitva na jednom pastoralnom skupu). Počni sa mnom!

Gospodin nas daruje ljepotom blagdana po kojima ulazimo u dubine otajstva spasenja.

U sv. Pismu ili Objavi u proročkoj viziji, negdje daleko na horizontu nazire se žar neba po kojem nam dolazi spasenje.

Tako čitamo u današnjem prvom čitanju iz Knjige proroka Izajie: "Evo, začet će

<https://bestradeet.life/>

djevica i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel!" (7,14) Ime Emanuel, znači Bog s nama, a proroštvo, koje je nastalo u vrijeme otpada Izraela od prave vjere, u isto vrijeme naviješta i kralja koji će vratiti Izraelce pravoj vjeri, ali svojim proročkim bljeskom, daleko na horizontu povijesti, naviješta Kralja nad kraljevima, koji je pravi Emanuel – Bog s nama, Isus Krist.

Marija, jednostavna i skromna djevojka, ali puna povjerenja u Stvoritelja. Samo je Bogu jasno da je najprikladnija osoba po kojoj će ostvariti svoj epohalni naum, ona, koja je kadra u svojoj jednostavnosti i čistoći duše ustupiti cijelo svoje biće, kako bi po njoj bio proslavljen Bog, a da pri tome ne traži ništa za sebe.

Takve osobe ne šeću raskošnim palačama, niti su stanovnici kraljevskih dvora. One hode prašnjavim putevima. Njihove su haljine jednostavne i skromne, a pogled plah i duša čista ispunjena miomirisom poniznosti kao miris ljubice nevidljive u travi.

Jedino takvo srce može primiti Ljubav koja nema granice. Samo takva duša može podnijeti bol koja je dostojna žrtve za spasenje cijelog svijeta.

Njezino ime bilo je Miriam – Marija. Slike koje prikazuju Mariju kako kleći u svojoj

sobici s molitvenikom u ruci i prestrašenim pogledom gleda glasnika Božjeg djeluju previše teatralno i nestvarno. Lakše bismo prihvatali sliku na kojoj Marija kleći kraj ognjišta potpirujući vatru, jer već sam element vatre podsjeća na prisutnost Duha Svetoga. Svjetlo kojim je obasjana i riječi anđelove; šalom Miriam – zdravo Marijo, kao i njezin odgovor: Neka mi bude po tvojoj riječi; početak su nove ere, ere utjelovljenog Boga među nama. Jer njegovo ime je Emanuel – s nama Bog.

Današnji blagdan, ispunjen je sjajem nade. On nam poručuje, da na horizontu našeg vjerničkog, životnog hodočašća nije mrak, nego čudesni žar onostranosti gdje nas čekaju naša braća i sestre, od Boga proslavljeni, a u sredini rajske svjetla divan je lik naše nebeske majke Marije, kamo teži svako vjerničko srce.

Mi, doduše, ne možemo Mariju dosljedno i potpuno naslijedovati u njezinim stožernim krepostima svetosti, ali ljepota poniznosti i poslušnosti trebala bi, posebno u ovom vremenu bahatosti i razmetljivosti, biti uzor svima nama, da u svojem svagdašnjem životu vršimo volju onoga, čijoj proslavi težimo u zajedništvu s nebeskom Majkom Marijom.

Blagovijest ili Navještenje Gospodinovo

Blagovijest ili svetkovina Navještenja Gospodinova opisana je u tekstu današnjeg Lukina evanđelja. U središtu pozornosti je djevojka Marija iz Nazareta kojoj Bog šalje anđela Gabrijela s porukom da će začeti i roditi sina, koji će biti Sin Svevišnjega. No ono što je nadasve zanimljivo, a sveti Luka jasno ističe, Marija je bila djevica.

Istu će činjenicu naglasiti i sveti Matej u svome Evandelju, premda će njegova pozornost biti više usmjerena prema Josipu, nego prema Mariji. Tako obojica evanđelista koji donose izvještaje o Gospodinovu rođenju skladno ističu otajstvenu važnost Marijina djevičanstva, koje je prva kršćanska zajednica doživjela upravo kao Božje znak i dar neba.

Pokušavajući dublje razumjeti i jasnije opisati važnost Marijina djevičanstva, ali i činjenicu da je bila zaručena s Josipom, milanski biskup sveti Ambrozije će istaknuti da se radilo o otajstvenoj odredbi Božjoj: „Skrivena su Božja otajstva i nijedan čovjek, prema proročkoj riječi, ne može spoznati odredbu Božju, nego pak iz drugih događaja i zapovijedi Božjih možemo razumjeti da se je, to što je ona odabrana da rodi Gospodina nakon što se zaručila s mužem,zbilo prema točno određenoj odluci. Zašto nije izabrana poslije nego se zaručila? Vjerojatno da se ne bi reklo da je začela iz preljuba. A jedno i drugo, da je bila djevica i da je bila zaručena, Pismo je lijepo istaklo.

Da je djevica, kako bi se vidjelo da je bez udjela u zajedništvu s muškarcem, a da je zaručnica da se ne bi pomislilo na sramotu obeščaćenog djevičanstva, one za čiju bi se trudnu utrobu činilo da pokazuje znak pokvarenosti. Gospodin je pak htio da neki radije sumnjuju u njegovo rođenje, nego u čednost njegove majke. Znao je naime kako je krhka djevičina stidljivost i da se lako gubi glas o poštenju, te stoga nije mislio da vjera u njegovo rođenje treba oskvrnuti majku. Tako se čuva nepovrijeđeno djevičanstvo svete Marije kao one koja je cjelovita i poštenjem, i u javnom mnijenju ljudi. Treba naime da sveti imaju svjedočanstvo i od onih koji su vani. I nije dolikovalo da se zbog loša glasa živućim djevicama ostavi pokriće za izgovor, time što bi vidjeli majku Gospodinovu na zlu glasu.“ (Tumačenje Lukina evanđelja 2,1)

Osim toga sveti Ambrozije ističe i druge razloge takva Božjeg djelovanja, to jest načina ulaska u ljudsku povijest uzimajući ljudsku narav u krilu Djevice Marije. Stoga je i on kao i ostali oci držao da je Bog velom diskrecije obavio začeće i rođenje svoga Sina u ljudskom obličju, kako bi ga zaštitio od sila zla koje bi nastojale onemogućiti njegovo spasenjsko djelovanje. „Nije beznačajan razlog da Marijino djevičanstvo prevari kneza ovoga svijeta, kojemu, kad je promatrao onu koja je zaručena s mužem, nije moglo biti sumnjivo rođenje. A da je pak bila odluka da treba zavarati kneza ovoga svijeta, očituje nam i sama Gospodnja riječ, kad apostolima zabranjuje da govore o Kristu, kad izlječenima zabranjuje da se

Ivanka Demčuk, Naviještenje, <https://www.ivankademchuk.com>

hvale lijekom, kad se demonima naređuje da šute o Sinu Božjem.“ (2,3) Tako je sveti Ambrozije razradio ono što je već početkom drugoga stoljeća posvjedočio mučenik i biskup sveti Ignacije Antiohijski kad veli: „Knezu ovoga svijeta ostali su skriveni Marijino djevičanstvo, njezin porod, kao i Gospodinova smrt, tri zvučna otajstva ispunjena u Božjoj tišini.“ (Pismo Efežanima 19,1)

Marija je tako prevarila kneza ovoga svijeta, ali ne služeći se ljudskim lukavstvom, nego vršeći volju Božju i služeći njegovu svetom planu spasenja. U svojoj jednostavnosti ona nije smisljala nikakva lukavstva, nego jednostavnom vjernošću i vjernom jednostavnošću prima najbolju zaštitu Božju, tako da je ne samo lukavac i otaca izopačenog lukavstva nije mogao otkriti i prevariti, nego je ona u konačnici zavarala i pobijedila njega prihvaćajući na otajstven način biti roditeljkom Sina Božjega. Upravo radi toga Bog ju je nagradio da bude u isto vrijeme i Majka njegova Sina, ali i da trajno ostane djevica. Marija nam pokazuje da je njezina jednostavna privrženost Bogu ujedno i

najbolja zaštita od Sotone koji se trudi otkriti Božje naume i onemogućiti ih. Ali jer je nemoćan protiv Boga, on stoga pokušava onemogućiti njihovo ostvarenje u nama trudeći se prodrijeti u naše misli i namjere, te nas nakon toga preduhitriti. Marija je dokaz kako jednostavna vjernost Bogu i samozatajno vršenje njegove volje postaje najbolja zaštita koju Sotona ne može probiti niti uz najveće nastojanje.

Budimo stoga vjerni poput Djevice, primajući Božje otajstvo i postajući službenici Gospodnjih u svijetu u kojem Bog i danas preko nas nastavlja svoje utjelovljenje u ljudsku povijest i ljudski život, nastavlja onaj isti plan spasenja koji je Marija prva u potpunosti prihvatala i ostvarila. Ovo doista zvučno otajstvo djevičanskog začeća i rođenja Sina Božjega i danas se razglašuje u Crkvi, pa neka stoga i nama radosni zvuk tog otajstva dopre do ušiju. Neka nam dopre i do srca, da nas ispuni radošću i zahvalnošću Bogu koji nas je na ovakav čudesan način zaštitio, zahvaljujući služenju presvete Djevice i Majke njegova utjelovljenog Sina.

<https://mrezerijeci.com>

Marija - uzor poniznosti

Kada sam se selio u znatno manje prebivalište, bilo je potrebno prelistati osobne stvari i nevoljko se oprostiti od onih koje su mi bile drage. Nužnost je beskompromisna. Boljelo me odbaciti tolika pisma od toliko prijatelja koji su mi tijekom godina grijali srce svojim ljubaznim osjećajima.

Pripisao sam ih, uglavnom, velikodušnosti svojih prijatelja. Stoga njihove ekstravagantne pohvale nisam mogao uzeti zdravo za gotovo. Drugo, ako je bilo istine u onome što su napisali, preusmjerio sam njihovu hvalu Bogu. Uostalom, On je krajnji izvor svega što je dobro.

Moje misli su se prirodno okrenule Mariji, Majci Božjoj. Moglo bi se reći, na temelju svjetskih standarda, da je imala sve razloge za ponos. Bila je majka Božja. To je bolje od osvajanja Oscara! Štoviše, bila je posebno blagoslovljena Bezgrješnim začećem. To je daleko bolje od gola za pobjedu u posljednjoj sekundi!

Ipak, Marija je prije svega uzor poniznosti! U svom Magnificatu, ona izjavljuje: "Veliča duša moja Gospodina...Što pogleda na neznatnost

službenice svoje." Ona je, unatoč svom jedinstvenom statusu i posebnim darovima, "nisko". Ona je službenica Gospodnja. On dobiva sve zasluge. Ona ne odgovara s ponosom, već s poniznošću. Njezina je sloboda reći: "Da, neka mi bude!"

C.S. Lewis dao nam je preciznu i duboku definiciju poniznosti. "Poniznost nije misliti manje o sebi", piše on, "već misliti manje na sebe." Marija je u potpunosti prihvatile biti Majkom Božjom. S druge strane, nije se time pohvalila. Prihvatile je svoju ulogu krajnje ponizno.

Marijina pouka nama je jasna. Budući da svi naši darovi, uključujući i samo naše postojanje, dolaze od Boga, trebali bismo biti ponizno zahvalni. Oholost je, dakle, način da se Bogu odrekne zasluga za njegovu velikodušnost. U tom smislu, to je oblik bogohuljenja. Poniznost nam daje slobodu da živimo u istini. Užasan je teret prolaziti kroz život očajnički pokušavajući održati laž. Marija nije samo uzor poniznosti, nego i uzor realizma.

Pokojni Paul Mankowski, S.J., mudro je ustvrdio da se "sva pravovjerna pobožnost prema Mariji raduje njezinom trijumfu jer je bila svjesna te duboke poniznosti o kojoj mi sami imamo samo najmanju slutnju."

Mali vjeronaučni leksikon

Oltar

Oltar, latinski: *altare* ili žrtvenik je svako mjesto gdje se prinosi žrtva, vrši bogoslužje ili bilo koja druga vrsta religijske ceremonije. Oni se obično nalaze na posvećenim mjestima ili građevinama (hram, crkva, i sl.). Nekada su oltari bili centralna mjesta drevnih vjerovanja (Stare Grčke, Egipta, Skandinavije, itd.). Danas su u uporabi oltari velikih svjetskih religija (kršćanstvo, hinduizam, budizam, judaizam, šintoizam, taoizam), ali i drugih vjerovanja.

Oltar u kršćanstvu - stol na kojem se prinosi euharistijska žrtva, i za kojim se služi misa. Oltar je, stol Gospodnji.

U trenutku početka mise, oltar je središte vjerničke pozornosti, jer je, po kršćanskom vjerovanju, Krist na oltaru, te svi nakloni za vrijeme mise rade isključivo prema oltaru a ne prema svetohraništu.

Kod kršćanskog oltara važni su *menza*, *pregrada*, *pala*, *zavjesa*, *slika*, *oltarnik*, *retabl*, *predela*, *antependij*, *antimenzij* (kod Ist. Crkve) i dr.

U povijesti je bio raznih oblika.

U početcima Crkve bio je to obični kućni stol koji se moglo micati i bio je obično od drva. Čest motiv na freskama u katakombama je tronogi stolić (tribadion) s okruglom pločom.

Na Istoku je zadržao oblik četvorine i naziv stol (grčki Τράπεζα Κύριου: *stol Gospodnji*) i bio je odijeljen od ostalog dijela crkve oslikanim ikonostasom.

Na Zapadu je neprekidno mijenjao svoj oblik i mjesto unutar crkvene zgrade. Nakon Drugoga vatikanskoga koncila u Katoličkoj Crkvi oltar se stavlja prema sredini crkve i svećenik služi misu okrenut puku.

NAŠI POKOJNI

MARIO SELAK,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 7. travnja 1992.

STJEPAN GRGIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 9. travnja 1993.

BOŽIDAR OSTOVIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Opatija, 10. travnja 1992.

MARINKO UDOVIČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 10. travnja 1992.

TOM LITZ,

PU osječko - baranjska, 13. travnja 1993.

IVICA CAVALLI,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 13. travnja 1994.

POČIVALI U MIRU!